

ELŐFIZETÉS.

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos peti sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Farsangi elmélkedés.

- A házasság akadályai. -

Vizkereszt ünnepével beköszöntött a farsang. Mennyi édes ábránd, kedves reménykedés, ártatlan bohóság és drága emlék fűződik a vidám Karnevál uralmához.

Legyen így ez idén is. Most azonban a farsangban nemcsak mulatozás és vigság folyik, hanem é napokban töltötte ki hazánk népe a népszámlálás napjait.

Vonatkozással a farsangi időre, a házasságkötések igazi aranykorára, erről szeretnénk egyet-mást elmondani.

Mikor a népszámlálás alatt a felhívott megfelelt arra a három kérdésre: milyen koru a férj, milyen a feleség és mennyi a gyermekek száma, aligha tudta egy is, hogy ez a három kérdés specialitása a magyar népszámlálásnak, egy nagy tudományos vívmány eredménye, a mely magyar tudósunk világhírt szerzett.

A mostani feleletek összegyűjtve, feldolgozva átmennek a tudomány nemzetközi műhelyeibe, a hol forgatják, faggatják őket: hadd feleljenek meg a legmélyebb és legmagasabb kérdésekre, a melyek az emberiséget a legközelebről érintik.

Intézi pedig e kérdéseket a közönséghez Kőrösy József, a budapesti statisztikai hivatal igazgatója, hogy folytassa 1889-ben megkezdett nagyjelentőségű művét, a népszaporodási táblázatok kiegészítését.

Jelentőségben és világhírben vetekedik ez a mű a halandósági táblázattal, melyet már kétszáz évvel ezelőtt állapítottak meg.

A halandóság törvényeinek megismerése azóta mérhetetlen befolyást gyakorolt a civilizált népek életére, ugyanolyan hivatása lesz a születés törvényének is, hogy megértésével és alkalmazásával előbbre haladunk. Ma is a meglevő anyag csodás képét adja ennek a nemzet és az egyén életében olyannyira jelentős folyamatnak.

A születés táblázatait, melyeket a magyar tudós a tudósok kongresszusa elé terjesztett, kimutatják a férfi és nő korviszonyának döntő befolyását a születési eshetőségekre nézve. A kik belenéznek ezekbe a táblázatokba, mindegyik

férfira és nőre nézve megállapítva találják, hogy a házasság termékenységére nézve, milyen koru nő, illetőleg férfi való neki.

Ennél tovább eddigelé a tudomány nem ment, de a számoknak ez a rideg beszéde is alkalmas már, hogy megvilágítsa a családi életnek és a nemzeti emberanyag fejlődésének nem egy rejtett rugóját, ennek is, amannak is nem egy hátrányos viszonyát, a melyen segíteni kellene is, lehetne is.

Hogy egyebet ne említsünk: éppen a lefolyt évtized alatt tapasztaltuk, hogy a leányok férjhezmenésének ideje kitolatott.

Annakelölte például a leányt tizenhét és huszonkét év között adták férjhez, ma a tizenhét éves menyecske ritkaság, ellenben huszonöt éves korában még éppenséggel nem mondható vén leánynak.

A férjhezasság régi viszonyairól szólva: ma már képtelenség a husz-huszonkétéves ifjú házassága a tizenhat éves leánynyal, a mi pedig nem is nagyon régen, különösen a földműves és iparos népesség között napirenden volt.

A születési törvény táblázata e jelenségek értékére kedvező és kedvezőtlen értelemben már ma is megfelel. Míg a kora férjhezasságok elmuladt előnynek mutatja a családi életre nézve, addig a nő késői férjhezmenetelében határozottan kimutatja a veszteséget a termékenység dolgában.

Hogy pedig a viszonyok így befolyásolták a látszólag teljesen egyéni elhatározástól függő házasság időpontját, azt eléggé mutatja egy pillantás a törvénykönyvbe egyrészt, a hol a nagykorúság megállapításával és a katonai kötelezettségének a házasságot megelőző teljesítésével szinte határt von lefelé, másrészt pedig az önálló életmódra és keresetre megnehezítőleg ható változásokra, melyeket a fejlettebb kulturális élet magával hozott.

Próza dolog, de kérlelhetetlen igazság, hogy az egész életre szóló frigyét férfi és nő között többé nem a mindenható szerelem dönti el, hanem meg kell küzdenie a maga megszentelt és természetadta jogai kivívásáért azzal a kérlelhetetlen folyton változó, de az élet törvényei által következetesnek kimutatott behatásokkal, melyekkel az életközösség a maga egyetemesebb érde-

keit az egyének vágyai és céljaival szemben érvényesíti.

Nem a szerelem ébred most későbbben, hanem az élet egyéb szükségéi nem engedik hamarabb érvényesülni. Tanulnod kell tovább, míg megszerezheted a megélhetés eszközeit, küzködnöd kell tovább, míg a megszerzett eszközökkel gyümölcsöző munkába foghatsz.

A szív némuljon el, az ifjuság aranykora vonuljon öröm nélkül és terméketlenül feletté, mert első a biztos rév, a nyugodt hajlék, előbb a próza, azután a költészet.

A statisztika, ez a prózai száraz tudomány, határozottan a szerelmesek pártján van és hirdeti a közgazdasági alakra helyezkedett társadalomnak: tedd könnyebbé a szerelem dolgát. Ma hirdeti, de nincs fogantatja.

De halad az idő és vele változnak a viszonyok.

Jön a statisztika a maga félelmes táblázataival és hirdeti: a rossz házassodási viszonyok megtámadják a nemzet emberanyagát.

Nem mindegy, hogy ugyanaz a frigy ma köttetik-e meg vagy tíz év múlva, mert ez ennyi meg ennyi lelket jelent, a ki nem juthat földre. Rámutat arra, hogy nemcsak a magzatnak van joga, hanem még a születendő léleknek is, a ki meg nem született, akár az egyének, akár a viszonyok bűne miatt. Hirdeti és bizonyítja, hogy a mennyiben az államnak érdeke e gyarapodás emberanyagban, a szerelem körébe tartozó jelenségek irányában sem lehet közönyösebb, mint akár a vagyon, akár a munka irányában.

S mivel a gyarapodás annál nagyobb, mennél arányosabban és mennél megfelelőbb időben egyesül férfi és nő a házasság kötelékében, érdekei megsértését kell látnia abban, ha a házasságra irányuló törekvéseknek gátakat vetnek idegen behatások.

Ennek a lángoló tannak, melyet agitatori hévvel hirdetnek most a veszedelem érzetében az elnéptelenedő Franciaországban, minálunk készül el most legerősebb fegyvere a statisztikai születési táblázatokban.

Az elnéptelenedés veszélyét nem érezzük, de e tant meg kell értenünk és az államnak előbb-

A „BÁCSKA” tárcája.

A legszebb dal.

Hallottam én már zengő fülmilét
Búját keserni szívet reszketőn,
Művész kezében síró hegedűt
Zokogni, búgni s halni szenvedőn:

De egy se járt át úgy a szívemen,
Mint az, melyet egy barna kis leány,
Egy holdas estén az én kedvemért,
Egy újjal vert egy ócska zongorán! . . .

Herold Gyula Béla.

A SZERELEM SZIGETÉRŐL.

(Petőfi szerelmi lírája.)

(Vége.)

Borongásaiban megismeri a szép vidéknek, szépséges leányát Szendrey Juliát. A költő megszereti és ez Petőfi igazi szerelme.

Költői ábránd volt, mit eddig érzek,
Költői ábránd és nem szerelem.

Valóban ez Petőfi szerelme minden ízében. Sokáig kereste szerelme tárgyát, kereste az ideált, a lelkében megalkotott eszménykép méltó betöltőjét, míg végre meg is találta azt. Nemcsak a magyar költészetnek,

hanem a világirodalomnak gyöngyei azok a szerelmi dalok, a melyek Juliához és Juliáról szólnak. Mély, őszinte, tiszta érzés, csupa szív és csupa poézis annak minden betűje. Nem a méh döngése ez, mely egyik virágról a másikra száll, de az igazi, az egyetlen szerelem kifejezése, a melyet gyarló ember csak egyszer érezhet eliramló, rövid pályafutásán.

Száz alakba öltözik szerelme, száz alakban képzelet kedvesét: szerelme sziget, melyet szilaj folyam fut körül, szentegyház, melynek falán mint repkény húzódik fölfelé szerelme, gazdag utas és szerelme mint utonálló megrobanja, majd jámbor alamizsuásként könyörögve lép elébe. Így változik szerelme, de sohasem szűnik meg.

Te vagy, te vagy barna kislány
Szemem lelkem fénye,
Te vagy mind a két életem
Egyetlen reményem.
Ha az az egy reményem is
Elmulandó álom,
Nem leszek boldog sem ezen
Sem a más világban.

Végre elhangzik a boldogító igen és a költő újjongva éneklí:

Itt a gyűrű, itt a gyűrű,
Itt van végre ujjamon,
Itt van ajka, itt van ajka,
Itt van végre ajkamon.

A költő boldog vőlegény, megtalálta ideálját és a szerető szív dialát győzelmi dythirambjait zengi költészet. Boldog, hogy bírja végre Juliskáját és övének vallhatja őt az Isten és a világ előtt. A feleségek feleségét dicsőítik azok a ragyogó költemények, a melyekben az izzó szenvedély határtalan gyöngédséggel ölelkezik. A legdicsebb leány, a legmádottabb asszony

iránti szerelme, mely most nem virág a kalap mellett, mint a nőtlen ember szerelme, hanem lélegzete szívverése, szívbéli igaz szerelem csalja lantjára a bábajónál bábajósabb hangokat:

Minek nevezelek
Boldogságomnak édes anyja
Egy égbé rontott képzelt tündér leánya,
Legvakmerőbb reményeimet
Meggzényenítő ragyogó valóság
Lelkemnek egyedüli,
De egy világnál többet érő kincse
Édes szép ifju bitvesem.
Minek nevezelek?

Valahol hallottam, hogy a legtöbb szerelem a házasságon végződik. Az ő szerelme mondhatnók, ott kezdődött. Ami az előtt volt, nem volt szerelem, csak vágy a szerelem után és költői ábránd. Házasságban a boldogság szigetén írta legszebb szerelmi dalait, mint a csalógány, mely legédesebb hangjait párjának csicsergi.

Egymáshoz illünk a teremtés napján,
Egymásnak voltunk rendelve már mi,
Isten kötötte össze lelkeinket,
Ember nem képes elválasztani.

Nincs magyar költő, a ki a szerelemben több erkölcsi tartalmat tudott volna vinni Petőfié: a férfi életének ideálját, küzdelmeinek elért célját dicsőíti benne.

Feleségek felesége
Lelkem adta kicsikéje,
Jer ide már az ölembe,
Mulassak veled kedvemre,

Szerettelek lánykorodban,
Szeretlek most szászor jobban,
Nem szászor, de ezerszer,
Ha meg nem haragszol érte.

Tisztogasd szájadat és fogaidat
naponta reggel és este a legjobb-
nak elismert 20-15

MENTHOLOS

szájvizzel és fogporral, akkor fogaid szépek és egészségesek
maradnak!

Szájviz üvege 1 kor. 20 fill., a fogpor doboza 1 korona.

Kapható Táracsay István gyógyszerárában Zomborban, Kossuth-utca.

utóbb ki kell terjeszteni figyelmét erre a teljesen magára hagyott életemre is, jogaiba kell helyezni, hivatásában meg kell védenie, mert a nemzet életerejé a családban van.

A házasság nem csak az érzelmei vágya, hanem a társadalom és nemzet ereje. Utját, fejlődését mindenképpen előre kell segítenie, az akadályokat el kell hárítani. A szerelem nagy életbeli fontosságáról ad számot a népszámlálás és a számadásnak nagyobb fogantatja lesz, mint a póttaké, mert nem a felhők között jár, hanem a legkeményebb talajon: a létező valóságban.

Farsang.

Táncestély. Zombor ifjúsága — mint azt lapunk múlt számában már hírtul adtuk — január 19-én a „Vadászkürt” szálló termeiben a korecsolyázó-egylet pénztára javára táncestélyt rendez, melyre a meghívókat már kibocsájtották. A rendezőség lázas munkálkodással készíti elő a táncestélyt és vállatve buzgólkodik a siker érdekében. De nagy az érdeklődés a közönség körében is az idei farsangnak ezen pompásnak ígérkező mulatságáért. A rendezőség névsora a következő: Alföldy Árpád dr., Birválszky György, Blumenthal Károly, Blumenthal Miklós, Csávosi Lajos, Cserey Aladár, Falcione Árpád dr., Falcione Lajos, Fernbach Bálint, Fernbach János, Fernbach Lajos, Fratricsevics István dr., Frey Jenő, Gaál István dr., Henneberg Geza, Horváth Béla, Késmárky Béla ifj., Kohut Ödön, Kohut Kálmán, Konyovits Antal, Körmendy Imre, Lallosevits György, Pasztrovits János dr., Pavlovits Fedor, Ribiczey Kálmán, Roheim Zsigmond, Seherer Rudolf, Sréter Károly, Szemző Gyula ifj., Szemző István ifj., Szilágyi Károly dr., Tunner Nándor, Veszelyovszky István, Vujits Sándor.

Műkedvelői előadás. A moholi kaszinó-egylet 1901. évi január hó 19-én a nagy vendéglő összes termeiben saját könyvtára javára műkedvelői előadás, hangverseny és nemzetközi világpóstával egybekötött zánkörű táncvigalmat rendez, a következő műsorral: 1. Valami hibája van. Vigjáték 1 felvonásban, írta Gouindet, fordította Gabányi. Személyek: De Lussan André, orvos Schwarz Ignác, Cecile, neje Gyarmathy Béláné úrnő. Balancourt, magánzó Kinkel János. Nanette, szobaleány Kőrösi Erzsike k. a. II. 1. Szerb nemzeti dalok. Zongora kíséret mellett éneklő Radonity Tinka úrhölgy. 2. Magyar dalegyveleg. Zongora kíséret mellett éneklő Vajda Antal. III. Hatátságos gyógyszer. Vigjáték 1 felvonásban, írta Kálity Döme. Személyek: Vukovity Ráda, ügyvéd Radonity Szirma. Darinka, neje Nasztaszity Branka k. a. Kosztityné, Darinka anyja Branovaesky Zsivana, szobaleány Vukovity Radonity Tinka k. a.

Dalestély. A bezdani olvasóköri dalárda folyó évi január hó 19-én saját alapja javára a Frank-féle vendéglőben táncmulatsággal egybekötött dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. „Csata-dal”, — karének, (Petőfi csata-dala) Lányi Ernőtől, előadja a dalárda. 2. „Bor-dal”, — karének Lányi Ernőtől, előadja a dalárda. Záradékok: 3. Egy vig unjonozás. Énekes bohózat 5 jelenésben. A német eredetű magyarosították és át-dolgozták: Jambor Béla és Farkas Ferenc. Személyek: Csömörfalvi Csömöry Arisztid főszolgabíró Kuzmán Miklós. Dr. Keles Bertalan, ezred-orvos ifj. Bogdy Sándor. Ripitusz Flórián, jegyző-írnok Nagy József. Fityók Gyurka, őrmester Mayer János. Pupák Marci, közlegény Pravyik János. Blahuvez Tóbiás (süket), Enyves Muki (vak), Rákóczi Izidor (dadogós) njoncok Straub Lajos, Schneller Ernő, Straub Sándor. Az énekrészeket zongorán kíséri: Farkas Ferenc, a dalárda karmestere. Előadás után tánc. A tánc-zenét Lakatos Bandi zenekara fogja szolgáltatni.

Jelmezbál A zentai „kereskedő-ifjak egylete” folyó hó 26-án az Eugen szállóban jelmezbálat rendez.

Vörösmarty ünnepély. A zentai kaszinó vigalmi bizottsága agilis elnökének Braun Somának elnöklete alatt legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy hal-

hatatlan emlékü költőnk szoboralapja javára nagyszabású hangversenyt rendez. A hangversenyen való közreműködésre fővárosi művészeket óhajt megnyerni a rendezőség és tényleg Rákosi Viktorral és Tapolczai Dezsővel, a vigszínház jeles művészeivel már folyóak is a tárgyalások, a mik hihetőleg kedvező eredményre fognak vezetni. A vigalmi bizottság legkésőbb, a jövő hét folyamán már részletes programot, illetve meghívót fog kibocsájtani a nagyszabású hangversenyéről.

Ujdonságok.

Kinevezés. Ofelése a király Pencz Ágoston vármegyei tisztviseletét a cs. és kir. 23. gyalogezred tiszti állományába tartalékos hadnagygyá nevezte ki.

Kinevezés. Ofelése a király Bikár Milán zombori m. k. adóhivatali tisztet a cs. és kir. 9. gyalogezred tiszti állományába tartalékos hadnagygyá nevezte ki.

Kinevezés. A hadügyminiszter Késmárky József joghallgatót a bosznia-hercegovinai 3. sz. gyalogezredhez tartalékos tiszthelyettesé nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Bariska Mihály szecseényi adóhivatali gyakornokot a bajai kir. adóbi vatalhoz ideiglenes minőségű adótitkárrá nevezte ki.

Kitüntetés. Ofelése a király Virág György bajai csendőrmesternek nyugdíjazása alkalmából a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Kitüntetés. A római papa őszentsége a múlt év október havában vezetett római záródoklat rendezésében való buzgalmukért a záródoklatot vezető dr. Steeöz György tiszteletbeli kanonok, apatini, Latky József adai, Blazsek Lajos bács-földvári plébánosokat, Agatits Boldizsár zombori és Hegedűs Lénárd szabadkai kaplanokat értékes diplomával és a „Crozedi benemerenza” érdemkereszttel tüntette ki.

Kinevezés. A szegedi ítélőtábla elnöke Csury Richárd és Gál Ferenc jogszigorlókat a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokokká nevezte ki.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a bajmoki anyakönyvi kerületbe Lichtneckert József községi jegyzőt, a tatabáziba Pakay Gyula községi jegyzőt anyakönyvessé, a kucuraiba Sztrilich Jenő segédjegyzőt, a pivnicába Mirits Sándor segédjegyzőt, a járeikeibe Martin József segédjegyzőt, a lalityiba Lachovitz Lajos segédjegyzőt, a veprováciba Keszer Péter községi irnokot, a glozsáuba Skala Lajos községi irnokot, a kernyajajiba Schmidt Gaspár községi irnokot és végül a deronyaiba Gollér József községi irnokot anyakönyves helyettesekké nevezte ki.

Megerősítés. Az igazságügyminiszter a zombori törvényszeknél ideiglenes minőségben alkalmazott dr. Csekmanek Rezső aljegyzőt ebben az állásban végleg megerősítette.

Egyházi hírek Szabady Ilona tanítónőnek Csantavérre, Valkó Ferenc kántortanítónak, Makk Géza másodkántortanítónak Szántóvára kineveztek.

Szabad Lyceum. Vasárnap délután Rácz Soma a zombori állami főgimnázium kitűnő tanára tartott nagyérdékű előadást II Lipot, I. Ferenc és V. Ferdinánd koráról. A városbáza nagytermet színtöltő nagyszámú, előkelő közönség töltötte meg és feszült figyelemmel kísérte a tudós tanár történelmi tanulmányának előadását. Az előadó kiterjeszkedett ama korszak kortörténelmi jellemzésére, politikai küzdelmei és nemzetiségi mozgalmaira. Élénk képet festett róla és szingazdag, remek előadásban fejtette a magyarság szomorú helyzetét és az ezt előidéző osztrák politika káros hatásait és vázolta azon küzdelmeket, a melyeket a magyarság azon korszakban nemzeti léte és fönállása érdekében vívott. — Rácz Somát, komoly, szép tanulmányáért, melyet nagy hatással adott elő, a hallgatóság ovációban részesítette. — Jövő vasárnap délután 5 órakor — mint már múlt számunkban is megemlítettük — Kis József, a jelenleg élő magyar költőnemzedék legjelesebbje fog előadást tartani a balladáról. A nagyérdékűnek ígérkező előadástól még jövő számunkban fogunk körültekintőebben megemlékezni.

Dal- és táncestély. A zombori iparos dalárda — mint értesültünk — folyó évi február hó 2-án táncal egybekötött dalestélyt rendez a „Vadászkürt” szálloda összes termeiben. A nagy gondal összeállított műsor próbái serényen folyóak. Az általános érdeklődésből ítélve, ritka fényes sikerűnek ígérkezik az iparos dalárda farsangi estélye.

Egy munkás kitüntetése. Lélekemelő tünnepélynek volt tanuja Sztanisics község lakossága e hó 10-én. Ugyanis a földmívelésügyi miniszter Jenovai Vendel sztanisicsi munkást, ki már 33 év óta egyfolytában ritka szorgalommal és hűséggel áll szolgálatában özv. Schenk Miklósnénál, 100 koronával s egy kinttett oklevéllel megjutalmazta. Az ünneplés actust a községi lakosság színe java részben a községbáza előtt, részben a szépen feldisített róm. kath. iskolaépület, mint az ünneplés színhelye előtt, már türelmetlenül várta. Tárcazy Dezső, zombori járási főszolgabíró, mint miniszteri kiküldött fél 10 órakor nagyszámú közönség kíséretében az ünneplés színhelyére ment. A terembe érve a népszerű főbíró az egybegyűlt óriási közönség lelkesen megélemezte, melynek után Tárcazy Dezső főszolgabíró igen szép, lendületes magyar beszédet intézett az egybegyűlt közönséghez, buzdítván a munkásokat Jenovai Vendel példájának követésére és a magyar hazá szeretére. A folytonos éljenzésektől megszakított beszéd után Tárcazy Dezső főszolgabíró átadta a szót Biehler Vilmos takarékpénztári igazgatónak, aki emelkedett hangon német beszédet tartott az egybesereglett közönséghez. Mintán Biehler beszédét ofelése a király, a kormány és a kormány kiküldöttének elítésével befejezte, Tárcazy Dezső felkérte Lyubovics Lázár gör. kel. kántortanítót, ki igen szép beszédben méltatta a szerb nép előtt e kinttett munkás érdemeit és a kormány intentióit. E három beszéd elhangzása után Tárcazy Dezső felszólította Jenovai Vendel munkást, hogy lépjen a diszálvány elé, hol Tárcazy Dezső főszolgabíró ismételt buzdító szavai után átadta a derék munkásnak méltán kiérdemelt jutalmát. Hosszantartó éljenzések közepette ért véget a valóban ritka szép tünnepély.

Pályázat. A bács almási kir. járásbírósnágnál irnoki állásra pályázat van hirdetve. Pályázati folyamodványok 14 nap alatt nyújtandók be.

Eljegyzés. Dr. Fodor Lajos melykutyi orvos eljegyezte Lazár Ilonka kisasszonyt, özv. Lázár Ignácné fűleki nagybirtokosnő leányát.

T. olvasóközönségünkhöz. A kik Groschmid Maria költeményeinek magyar fordítását megvenni óhajtják, erről engem legkésőbb február 10-ig értesíteni sziveskedjenek, mert csak annyi példány készült, ahány előfizetés befolyt. Hazafias tisztelettel, Zombor, 1901. január 14. Láng A. József s. k.

Eljegyzés. Martalics János Ferenc csatornai fővigyázó eljegyezte Medveczky Juliska kisasszonyt Medveczky Gusztáv Ferenc csatornai pénztáros leányát.

Halálozás. Özevgy Beer Manóné szül. Huszár Emma folyó hó 10-én Bács Topolyán, életének 62-ik évében elhunyt.

Eljegyzés. Dr. Sárkány János b. topolyai járási orvos eljegyezte Scherer Lola kisasszonyt Scherer Ottó uradalmi intéző leányát.

Hadkötelesek figyelmébe. Az 1880. évben szűltetett hadkötelesek felhivatnak, hogy Zomborban a folyó hó 18-án megtartandó sorshúzáson jelenjenek meg.

Pályázat. A szabadkai községi főgimnáziumnál üresedésben lévő latin magyar rendes tanári állásra, mellyel 2400 korona évi fizetés, 200 korona ötéves pótlék és 400 korona lakpénz, valamint a szabályszerű nyugdíjjogosultság van összekötve, pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények e hó végéig nyújtandók be.

Gazdasági felolvasások. A „zentai gazdakör” Zentán és környékén gazdasági felolvasásokat rendez. Vasárnap Adán két felolvasás volt. Az egyiket Tóth Lajos, a gazdakör elnöke tartotta „a magyar állampolgár kötelességeiről és jogairól kapcsolatban az adózással”; a másikat Hauer Géza, az adai m. kir. földmives iskola igazgatója tartotta az Adán berendezendő mintá parasztgazdaságról.

Nem is tudja a nőtelen,
Mi az igazi szerelem,
Hogy tudná az Isten adta?
Még csak akkor tanulgatja.

Nőtelen ember szerelme,
Csak a virág a kalap mellett,
S most a szerelem én nékem,
Lélekzetem, szívverésem.

De boldogok is vagyunk ám,
Ugy-e lelkeim kis Juliskám?
Meg se várjuk a halálunk:
Elevenen égbe szállunk!

Majd:

Ilyen asszony való nékem,
Mint az én kis feleségem.
Eszem adta kis barnája,
Te vagy a világ rózsája.

Nem vagyok az a ki voltam,
A ki annyit szomorkodtam,
Csillagos ég az életem,
Ezt is neked köszönhetem.

Édes szemed mosolygása,
Örömmnek küforrása,
Többet ér egy tekinteted,
Mint a tavasz mikor legszebb.

Meg is érem minél előbb,
Megérem én azt az időt,
Hogy a hová, lépsz kedvesem,
Lábad nyomán virág terem.

Ha dicsérni akarnálak,
Sokféleképp mondhatnálak,
Nem mondalak én egyébként,
Csak az Isten remekének.

A szerelem ezerféle gyöngédsége, édes bobóságai közt ott van a lélek fenséges öröme, hogy társát megtalálta, ki röplését követni bírja. Nyugalma a zaklatott,

hánnyatott fiu megpihenése, egykori keserű küzdelmei fejében.

Boldogsága kötelesség a jövőre is, fölvenni az élet gondját, dolgozni, tünni, tán szenvedni a drága lényért, kit szíve felesévé avatott.

S midőn a baba vézei síkra szólítják, oly bamar megzavarva a boldogság szigetének üdvét, a honfi mellé áll a honleány, lelkesedni egy nagy ügyért és megosztani szenvedéseit. Mig Petőfi a „talpra magyar” lelkesítő szavait veti papírra, a feleségek felesége zászlót diadalra vezetni az eszméket, melyeket férje hirdetett.

Ha ilyen szép kéz varrja meg,
A győzelem belé szeret,
Mindig ott lesz közelében,
Vardd meg azt a zászlót feleségem.

S midőn a harc trombitái fölhasnának, a költő szilaj kedvvel vágat vézei elé, lesz ki bekötözze sebeit, lesz ki eljő homályos börtönébe földeríteni csillagszemével és a vérpadon, vagy csatatéren lemossa vérért könnyeivel.

A szerelem erkölcsi hatalmát csak egy kebel érezte még ily egész uralkodó fenségében és hirdette a szív eleven melegével, a legnagyobb magyar, Széchenyi István, a férfiú egyenrangú élettársának, küzdelmei részének, a baba leányát ő rajzolta, a nőt, a magyar nő ideálját ő mutatta fel és Petőfi vette körül a költészet glóriájával.

Petőfi ragyogó költészetével sugározta be a feleségek felesége alakját, ki csaknem husz esztendővel élte túl halhatatlan urát, a ki róla jó lélekkel szólt meg „Szeptember végén” című költeményében.

Ha eldobod egyszerű az özvegyi fátlyot,
Fejfámra sötét lobogóul akaszd,
Én feljövök érte a siri világból
Az éj közepén és oda leviszem azt,
Letörlemi érted könnyűlmet, érted,
Ki könnyedén elfeledéd hivedet,
S e szív sebeit bekötözni, ki téged
Még akkor is, ott is örökre szeret.

S a költő jóslata teljesült, eldobta az özvegyi fátlyot. Lehet, hogy Petőfiné ártatlan volt mindenben, a mit terhére rónak, de a látszat még a pártatlan bíró szemében is kompromittálja. Mégis neki köszönhető, hogy a nagy költő életének két utolsó éve boldog mámorban ringott el, hogy a szerelem dalosa kiírthette az üdvözítő poharát. Ez a boldogtalan asszony olyan boldoggá tette Petőfit, a milyenné más asszony nem tudta volna tenni. Megnyitott poézisében egy gazdag eret: örökéletű dalokat a feleség szerelméről, a családról, a szerelem gyümölcséről, a kire átruházunk mindent, hogy éljünk akkor is, mikor már meghaltunk. De a mikor ugy üdvözített szerelmével egy férfit, mint kevés asszony, a mikor Petőfi a boldogság árjában uszott, a mikor ő volt Magyarország legregényesebb és legdicsőbb asszonya: szivét naponként véresre marták a kétség kányái. Gorge Sandnak szűltetett és játsza az igénytelen feleséget. Almat kimérák látogatták, napjait víziók népesítették meg, mihelyt magára maradt, védtelen zsákmányul annak a pusztító szellemnek, a mit keblében viselt. És a démon csak békétlenül morogva csörgette láncait, a mig élt Petőfi, de nem került szabadjárja. A hogy meteor módjára elűnt a nagy költő, megváltozott minden.

Petőfi a tordai paplakban bucsuzott el örökre feleségétől. A feleség onnan indult ura keresésére. Tíz nappal előbb, semmint egyet fordult volna az esztendő Petőfi halála óta, titkon férjhez ment. Az özvegyi fátlyot, a melyről férje, a ki ott esett el a harc mezéjén, ott hagyta, hogy fejfájára akassza sötét lobogóul, a köztudat ítélete szerint a sárba tiporta. A feleségek-felesége időnek előtte, méltatlan módon felejtette el a sirban is szerető bívét; váratlanul, mohon adta oda özvegyi fátlyát a sirban porlónak, szíve sebeit.

A Hamlet anyjának fátumát látták Petőfi özvegyének elhatározásában; a mohó, hebeburgya vért, a mely nem bírja elnyűni a cipőt, a melyben urát sirjába kísérte, annyira siet az új férj karjaiba.

Ki tudta volna elhítenni, hogy nem bamis bálványt dicsőítenek ragyogó költeményei Petőfiné?

Köszönetnyilvánítás. Az „Iparos Kör“ választmányának kedves köztársasági elnökét, amikor azoknak, akik a f. évi január hó 6-iki piknik alkalmával egyrészt az estélyi rendezése körül végeztek valóban odaadó, lelkes munkát, másrészt pedig étellel, vagy más adományokkal járultak a piknikhez, ez uton is őszinte, bálás köszönetet mond. A mulatság rendezését a következő hölgyek voltak szívesek magukra vállalni: a) háziasszonyok voltak: Matzitz Gusztávné, Bakay Károlyné, Bertalan Imréné, Bosnyák Józsefné, Burdach Mártonné, Butkovits Józsefné, Gáber Mihályné, Gubicza Györgyné, Hermann Józsefné, Höger Mártonné, Hoffmann Istvánné, Knipl Gáspárné, Knipl Jánosné, Maurer Dénesné, Mészáros Ignác, Metz Józsefné, Stebler Pálné, Steiner Lajosné, Tautner Ottóné, Ugri Mihályné, Vrabely Józsefné, Vranja Andorné, Will Edene, Zsuffa Györgyné; b) háziasszonyok voltak: Andrits Katica, Angyal Rozika, Appelschöffer Helén, Breckska Lenke, Balázs Margitka, Csuvardits Etele, Cselyuska Mariska, Darazsi Aranka és Annuska, Dobos Mariska, Engusz Aranka és Etelek, Ehrlich Schwarz Terike, Grositz Bertuska és Margitka, Galacz Évike, Geresch Flóra, Hajósevi Mariska, Haloupka Erzsike, Kocsis Juliska, Katzenberger Róza, Krizsán Annuska, Kovalovszky Bertuska, Katona Mariska, Lajos Katica, Marits Mariska és Rozika, Matyus Aranka, Marschall Etuska, Pekánovits Katica, Stebler Etelek, Kornel és Mariska, Szalay Etelek, Szentgyörgyi Mariska, Sztán Zsófia, Siskovits Katica, Szeifert Matildka, Stempel Rothbauer Ilonka, Würtz Herminka és Mariska, Vranja Margitka, Vitkovits Etelek, Wohl Vilma és Herminka, Verbovszky Annuska és Zomborcsits Terike. — Penzadománnyal járultak a piknikhez: Diener János 10 kor., Perndl Dezső 2 kor. 40 fill., Okolicsny Lajos, Rózsabegy István, Suber I., Schwartz Emil, Kekecovits J., Soos Emil 2—2 koronával, Ince Gusztáv, dr. Drakulits Pál, Bittermann Gyuláné 6—6 koronával, Penits Konstantin, Rubmann P. és Purmann Alajos 1—1 kor., Zsulyevits Ernő 14 kor., Bagó Geza 5 kor. és Brkits György 4 koronával. — Felülizettek: Hanke Imre 5 kor., Knipl Gáspár 6 kor., ifj. Heindlhofer Robert és az iparos ifjak önképzőköre 2—2 kor., Spitzer Sándor és N. N. 3—3 kor., Tuna Adolf, N. N., Draxler Lajos, Engusz József, Zombori István, Schäffer Ferenc, Appelschöffer Ferenc, Ronay Ignác, Butkovits József, Harpf László, dr. Patay Sándor, Bosnyák József, N. N. 1—1 koronával, Dusanits Jéftáné és Vrabely József 40—40 fillérrel és Tóth Ferenc 20 fillérrel. — A Vadaskürtt nagytermet minden díjfelosztás nélkül volt szíves villamos világítással ellátni Weisz Henrik. — Ételműekkel vagy más tárggyal voltak szívesek a piknikhez járulni: Adam Gyuláné, Andráska Alajosné, Angyal Jánosné, Andrits Jánosné, Appelschöffer Ferencné, Antits Milos, Barak Antalné, Butkovits Józsefné, legifj. Bosnyák Józsefné, Baits Vitomir, Breckska Józsefné, Belt Ferencné, Bibert Jánosné, Burdach Mártonné, Berlekovits Simonné, Berta Ferencné, Bogdan Józsefné, Bogdan Mihályné, özv. Balázs Józsefné, Babos Istvánné, Bakay Károlyné, Bosnyák Józsefné (ipartest. jegyzőné), Cselyuska Antalné, Csuvardits Györgyné, Csermák Ferenc, Dampfinger Ferencné, Dobos Antalné, Dömötör Aurél, Draxler Lajosné, Darazsi Antalné, Döfler Károly, ifj. Donoszlóvits József, Denk Emilné, Erdélyi Károlyné, Ehrlich Nándorné, Engusz Sándorné, Ehrlich Józsefné, Frey Imréné, Friebert Mihályné, Fischer Pál, Grositz Antalné, Gombos Nándorné, Geresch Jánosné, Gräff Vincéné, Gärtner Ferencné, Gräber Mihályné, Gruda Pálné, Gubicza Györgyné, Hermann Józsefné, Haloupka Emilia, Horvátovits Sztipóné, ifj. Heindlhofer Robert, Horváth Pálné, Höger Mártonné, Hajósevi Andrasné, Harkány Jánosné, Herczog Mihályné, Haasz Gyuláné, Hoffmann Istvánné, Husveth Istvánné, Holeczer Mártonné, Juhász Mihályné, Kleinheitz Józsefné, Kiss Pálné, Kaufmann Sándor, Krizmanits Imréné, Kovalovszky Józsefné, Kocsis Istvánné, Krizsán Teréz, Käbly Mihályné, Knipl Jánosné, Kollár Józsefné, Krevenka Mátysné, Knipl Gáspárné, Lévy Nándor, Lukácsévits Károlyné, Lauer István, Lajos Katica, Lederer Mihályné, ifj. Meró Simon, Miklósy Vimosné, Mayer István, Mang Gyula, Mészáros Józsefné, Matyus Ferencné, Marits Ernőné, ifj. Mrava Andrasné, Metz Józsefné, Makra Györgyné, Mészáros Ignác, id. Meró Simonné, Mattas Andras, Maurer Dénesné, Nemes Samuné, Nébel Adamné, Nagy Bela, Nagy Lajos, Novák Gyuláné, Nébel Antalné, Orehoja Ernőné, Probojesevits Antal, Pucher Mártonné, Partics Károly, Pekánovits Andrasné, Paul Kálmán, Poszert Lipót, Rothbauer Adolfné, Ratkó Zsigáné, Resch Józsefné, Stebler Rezsóné, Schick Rezsóné, Sztójkov Mihályné, Szemző István, Szalay Ferencné, Szabó Gyula, Schenkeli Bernátné, Stebler kisasszonyok, Schäffer Ignác, Szusznyak Jánosné, Sztrilich Istvánné, Stebler Lajos, Szentgyörgyi Beláné, Szukfűll Imréné, Szévald Ferencné, Scheib Istvánné, Scherer Ferencné, Singer Samu, Schnur Lajosné, Szemes Józsefné, Stebler Pálné, Széchenyi József, Stebler Antalné, Siskovits Tamásné, Szuppek Gyuláné, Tininszky János, Temunovits Józsefné, Tuna Adolfné, Tóth Ferencné, Trebitser Fabiánné, Trischler Vincéné, Tápay Agostné, Thurszky Jenő, Tautner Ottóné, Theodorovits Vladan, Trischler Károlyné, Tilly Józsefné, Tomcsányi Aladárné, Török Károlyné, Ugri Mihályné, Vrabely Józsefné, özv. Vranja Andorné, Vitkovits József, Vitkovits Beláné, Verbovszky Ignác, Vujevits Alajosné, Varga Istvánné, Veliczky Mihályné, Würtz kisasszonyok, Weidinger S. és Zs., Will Edéné, Wahl Péterné, Weinberger Izidorné, Wallner Ferencné, Weigand Lőrincné, Zsambokrétly Aladárné, Zwekán Antalné, Zomborcsits Gyuláné, Zsuffa Györgyné, dr. Zákó István, Zimmermann Gyuláné, Zomborcsits Teréz. — A midőn még a legalább 400 vendégből álló díszes közönségnek az estélyi kegyes támogatásáért meleg köszönetünket fejezzük ki, egyszerű mind ugyanazon alkalommal csak sajnálattal említhetjük fel, hogy a vendéglős a termékellátásról, a határozott kikötés és e mellett még többszöri figyelmeztetés dacára, eléggé nem gondoskodott. — Az Iparos Kör választmányára.

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamara ma, kedden délután fél 5 órakor a kamarai székben ülést tart.

Eszküvő. Dr. Wagner Károly újvidéki városi orvos nőül vette Hartmann Erzsike kisasszonyt Ó Soóven.

Megegett leánya. Újvidékről írják: A szülők gondatlansága folytán egy ártatlan kis leány a tűzhalálának áldozatán esett. Barna Imre és felesége e hó 8-án délután Rákóczy-utca 23. számú lakásukról azzal távoztak, hogy oda csak estére térnek vissza, miért is a lakást bezárták és 4 éves Erzsébet leánykájukat is a bezárt lakásban hagyták. A kis leány a kemencében levő tűzre fát akart rakni, de rubája hirtelen tüzet fogott, mely csakhamar nagy lángokba csapott át. Képzeltető a kis leány javeszkélete, melyet szerencsére egy az utcán arra haladó ember meghallott, ki az ajtó betörte és a kis leányt biztos és iszonyatos tűzhaláltól megmentette. Dacára az elég jókor jött segítségnek, a négy éves Barna Erzsébet súlyos égési sebeket szenvedett és pedig mellén és karján olyannyira, hogy feleptülésehez kevés remény van. Dr. Ötner Mór kerületi orvos nyújtotta az első orvosi segélyt. A szülők terbeli a gondatlanság, hogy kis leánykájukat egyedül hagyták elzárt lakásukban. A rendőrség a gondatlan szülők ellen a büntető eljárást megindította, melynek befejezése után az ügyet az ügyészségnek adja át.

Leányrablók. Gönczi Cecilia egy csantavéri jómódú gazda leánya, nagyon elkésztette a falu legényeit az által, hogy minden kérését kiköszörte. Buzut is esküdtek ellene s hamar, névszerint: Pality Lázár, Virág Mátys és Kovács János összebékelték, hogy ha másként nem lehet, hát erőszakkal magukéva teszik a szép leányt. Júl 3-án bál volt a faluban s a három legény lesbe állott, kivárták míg Gönczi Cecil a bálba megy. A szerencse kedvezett nekik, mert a leány egyedül közeledett feléjük s midőn leshelyitköz ért, felkapták és Pality lakására cipelték. Tervük azonban még sem sikerült, mert az egyik szomszéd a leány javeszkélete serege figyelmessé lett és értesítette a rendőrséget, mely rögtön Pality lakására jött s ott a leányt elrablójuk kezei közül kimentvén, szüleinek átadta, a leányrablókot a szabadkai büntető törvényszékhez átkísérte, hol január 11-en volt ez ügyben a végvártalás, melyen a törvényszék Kovács Jánost felmentette, Pality Lázárt és Virág Mátys pedig 6—6 havi fogságra ítélte.

Öngyilkosság. Morgenthaler Ferenc újvidéki vendéglős hazában Nagyfejű János házi szolgáló a napokban felkötötte magát, a mikorra észrevették, az életunt szolga már meghalt. Bartha György tisztakálmánfalvai lakos, a ki Morgenthaler kocsmájában volt szállva, lovai számára a padlásra szénát ment hozni, de alig nyitotta ki a padlás ajtaját, szomorú látvány tárult eléje. Nagyfejű János szolgált egy gerendán felakasztva láttá. A kötele gyorsan levágta és nyomban orvost kltűdött. Időközben a kocsmá személyzete a rendőrséget is értesítette, a honnan Jójárt János rendőrfelügyelő és dr. Ötner Mór kerületi orvos a helyszínre mentek, de a városi orvos már csak a beállt halált konstatalhatta.

Leharapta az orrát. Csunya merényletet követtek el tegnapelőtt Braun Péter ó besei földbirtokoson. Este Braun a községi nagyvendéglőbe akart menni. Utközben találkozott Komáromi Péter gazdával, akivel már régebbi idő óta ellenséges lahon élt. Komáromi Braunra vetette magát és a küzdelem bevében leharapta az orrát és fején kesével összevissza szurkálta. A tettest a csendőrség letartóztatta és a kir. járásbírósnak adta át.

Meszarlas egy multság utan. A szállások lakói ritkán mlntatnak, de ha belekeverednek a multságba, nem igen szokot emberhalál nélkül végződni. Ilyen multság volt vasárnap a szabadkai határban fekvő Mergesi pusztán. A környékbeli szállási lakosok fiatal-sága, kik nagyobb részt pásztorokdással foglalkoznak, bált rendeztek a „Baki“ csárdában. Ötvenen lehettek a fiatalok, legények és leányok, a kik megtöltötték a kocsmá összes helyiségeit. Négy száll cigány buzta a talpalá valót a kocsmaszobában, de mert a fiatalok nem fért be mind a táncterembe, egy másik szobában is táncoltak, a hol azonban csak gyöngén hallatszott a zene. Ejjél után a künnekedtek azt követelték, hogy a cigányok menjenek a másik szobába is és ott muzsikáljanak. Ebből velemenykülönbség, majd pedig verekedés támadt. A kocsmahelyiség szűk lett a verekedőknek, csakhamar kikerültek tehát az udvarra, a hol botokkal és kesekkel támadtak egymásra s addig nem is hagyták abba, míg vér nem folyt, még pedig nagy mennyiségben. Négy legény, Vastag Imre, Otót Ferenc, Engi Ferenc, Kovács Imre halva maradtak a csatatéren, mind a négyet késéssel szurkalt le. Ezekon kívül még 24 legény, kik a verekedésben résztvettek, könnyebb és súlyosabb sérülést szenvedtek.

Megették a disznók. Lalityon borzalmas eset történt a mult hét folyamán. Ranyunczu Pál gazda egy éves kis leánykáját magára hagyták s ez alatt a disznók rátamadtak s a védetlen gyermek kezét és lábait a sző szoros értelmében megették. Mire segítség érkezett, a megcsontított gyermek még volt halva; a disznókat csak nagy nehezen tudták zsákmányukról elhajtani.

Megörült. Bajáról írják: Somorjai István bajai rendkívül szorgalmas, 37 éves szabó-munkás a napokban hirtelen örület fogta el és családját a szobából kimeenni nem engedte. A helyszínen megjelent rendőrség kénytelen volt az ajtó lakatossal kinyitni, mert a család tagjait Somorjai halalos fenyegetéssel akadályozta meg abban. Az örület beszállították a városi kórházba, hol pénteken meg is halt. Az özegeven kívül hét apró gyermek maradt arvan. Az örültség valószínű oka: a tulsok rémregénynek olvasása.

Titok. Újvidékről írja tudósítónk: Tegnapelőtt délután az ügyeletes rendőrsztviselőt arról értesítették, hogy a Petervarad felé vezető vasuti töltés mellett egy megermedt női hullat találtak. Vesei Elek rendőrfogalmazó és dr. Ötner Mór kerületi orvos a megjelölt vasuti töltéshez mentek, hol egy 70 év körül, ószbaju nő megermedt hullája feküdt. A hullat a körülbelül 8 méter magas töltés tövével találták, a töltésen levő havon pedig csuszamlást lehetett észrevenni. Alapos tehát a gyanu, hogy a sinek mentén járó asszonyt egy arra haladó vonat mozdonya títette le. Dr. Ötner ugyan a holttesten, a helyszínen eszközölt vizsgálat nyomán semmiféle külső ítés nyomát nem találta, de a csuszamlás az előbbi feltevés mellett szól. A töltésről legurult nő az ítés folytán valószínűleg eszméletlen lett és a nagy hidegben megfagyott. A vizsgálat a fentjelzett irányban megindult.

Bíróság előtt. A bajai járásbírósnál a mult héten elítelték egy dauovai atyafit 3 havi fogságra. Az ítélet kihirdetése után figyelmeztette vádlottat a bíró, hogy az ítélet ellen föllebbezhet. „Jaj — válaszol az atyafi — de nekem nincs ám arra való pénzem.“ A bíró felvilágosítja, hogy az nem kerül pénzbe, mire a vádlott nagy mérgesen vágja ki: „No hát, ha azt ingyen adják, nem is érhet sokat. Tölem bele tithet a menykő, nekem nem kell a potya.“ — Az atyafi persze most lelti a 3 hónapot, mert az ingyen — apelláta nem kellett!

Méncsikók vásárlása. A földmíveléstudgyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, kiknek birtokában legalább is négy jó származású, erős csontu, szabályos testalkatú, saját nevelésű egyéves méncsikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat, a helynek és utolsó postának, ahol a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, mének és árának pontos megjelölésével a m. kir. földmíveléstudgyi miniszteriumhoz benyújtandó s egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban legkésőbb 1901. évi február hó 1-ig bejelenteni szíveskedjenek, mivel az ezen határidőn túl érkező bejelentések figyelembe vétetni nem fognak.

Vesztett eb. O-Becséről írják: Maros István m. kir. levélbördöt bal lábán megmarta Ördög János kutyája. A postaszolga jelentésére a kutyát lelőtték, felboncolták és veszettnek találták, miért is Marost azonnal felszállították Budapestre, a Pasteur-féle intézetbe beoltás végett. A vizsgálat megállapította még aztán, hogy ez a veszett kutyá megmarta Ördögnek 3 lúdját is, továbbá Albrecht Árpádnak a kutyáját, miért is ez állatok 40 napi megfigyelés alá vétettek. A főszoigabiró értesítvén a veszett eb garázdálkodásáról, a legszigorubb zárlatot rendelt el 40 napra. Vagyis ez idő alatt a kutyák kötvé tartandók.

A „Vasárnapi Ujság“ január 13-iki száma 23 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Lukács Béla“ (arcképpel és képekkel: Lukács Béla családjával, zalatnai baba, stb.) — „Költemények“: „Prolog.“ A sátoralja új helyi színház megnyitására. Irta Bartók Lajos. — „Hazaszeretet.“ Irta Jakab Ödön. — Regény-tár: „A szentandrási bíró fia.“ Elbeszélés. Irta Jókai Mór. (Linek Lajos rajzaival). — „A lovagló mester.“ Elbeszélés az amerikai társadalmi életből (képekkel). — „Egy el nem mondott történet.“ Elbeszélés a budapesti életből. Irta Thomes Bailey Aldrich; angolból S. A. (képpel). — „Képek a délafrikai harcsterről“ (9 képpel a háborúból, eredeti transzváli fényképek után). — „Vizkereszt napi tréfák.“ — „Gróf Lázár Jenő“ (arcképpel és képekkel: Gróf Lázár Jenő tervei szerint berendezett szobák a medgyesfalvi kastélyban). — „Egy finu politikai festmény“ (képpel). — „Armstrong lord“ (arcképpel) — „Lukács Béla halála és temetése.“ — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Újdonságokkal“ együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fillér.

NYILTTÉR.*

Bucszúás.

Hat év óta fennálló üzletemet átadván, Zomborból távozzom, mely alkalommal nem mulasztatom el volt mélyen tisztelt vevőimnek ezen idő alatt irányomban tápusított bizalmáért hálás köszönetet mondani. Kedves ismerőseimnek és jó barátainknak pedig — miután mind egyiktől személyesen nem bucsúztatom el — szintén ez uton mondok Isten hozzád-ot.

Hirschenhauser Mór.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

101/1901. szám.

Pályázati hirdetésny.

A lemondás folytán megüresedett Gajdobra székhelyvel bíró körállatorvosi állásra pályázatot nyitván, felhívom a pályázni óhajtoókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám folyó hó 31-ig betérjesszék.

A körböz Gajdobra, Szilbás, Bulkesz, B.-Cséb és Wekerlefalva tartoznak.

Az állás javadalmazása 1200 korona és a községek által szolgáltatandó fuvar.

Palánkán, 1901. évi január hó 7-én.

Hipp Dezső,

főszoigabiró.

3—1

1268. szám.

1900.

Árverési hirdetésny.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. e. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1900. évi V. 878/3. számú végzése következtében dr. Gaál István zombori ügyvéd által képviselt Schvager István és Deutsch kernyajai lakosok javára Schvager Ádám gyulafalvai lakos ellen 6000 korona és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 5854 koronára becsült butorneműek, sertések, kocsik, lovak, tehének, gazdasági eszközök és fűtőg terméskből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori tek kir. járásbíróság V. 878/3. 1900. számú végzése folytán: 1000 korona tőkekövetelés, ennek 1900. évi június 1-ő napjától járó 6% kamatai és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig Gyulafalván végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére 1901. évi január hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatakn meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. e. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1901. évi január hó 4-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

Kihirdetés.

A sztanisicsi anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvezetője kihirdeti, hogy:

1. Schmidt Mátyás, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) földművelési nap-számos, lakóhelye Vinkovec—Sztanisics, születési helye Sztanisics, ideje 1876. évi június hó 25-ik napja s aki Schmidt János és Hauth Katalin vinkoveci lakosok törvényes fia.

2. Naunheimer Erzsébet, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) háztartásban kisegítő családtag, lakóhelye Sztanisics, születési helye Sztanisics, ideje 1875. évi november hó 19-ik napja s aki Naunheimer Adám és Wieland Borbála sztanisicsi lakosok leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívtnak mindazok, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi előjárósága (illetőleg anyakönyvezetője) útján jelentésük be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni u. m.: Sztanisicson és a „Bácska” című lapban.

Kelt Sztanisicson, 1901. évi január hó 9-ik napján.

Neszmirák Mátyás,
anyakönyvezető.

100. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásához tartozó Bikity, Borsód, Csávoly és F.-Szt. Iván községekből álló állatorvosi kör részére, Bikity község székhelyével rendszerezett körállatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyo évi február hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A körállatorvos javadalmazása utólagos havi részletekben fizetendő 1200 korona; kölcsönösen megállapítandó látogatási és busszemle díjak és hivatalos utazás alkalmával a községek által szolgáltatandó ingyen fuvar Baján, 1901. évi január hó 9-én.

Főszolgabíró szabadságon:

Szutrély Lipót,
szolgabíró.

2—1

8212. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A kulai járáshoz tartozó Uj-Verbász községben lemondás folytán megüresedett II. irnok-végrebajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állás javadalmazása utólagos havi részletekben felvehető 600 korona.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy kellően felszerelt kérvényüket **1901. évi január hó 25-éig** annál is inkább nyujtsák be, mert az ezen határidőn túl beérkezett kérvényeket tekintetbe venni nem fogom.

B.-Kulán, 1900. évi december hó 10-én.

Dr. Széchényi,
főszolgabíró.

2—1

213. szám.

1901.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyében (O. Morovica község székhelyével) üresedésbe jött XXV. körállatorvosi állásnak betöltése céljából ezennel pályázatot nyitattik.

Ezen körbe 6285 lelket számláló O. Morovica (Felső-Roglatice nagybirtok pusztával) és 4586 lelket számláló Pacsér vásártartó községek tartoznak.

Az állás javadalmazása 1200 korona havi előleges részletekben, mely összegből O. Morovica 800 koronát, Pacsér 400 koronát fizet.

Az állatok gyógykezelésének díjazása az 1888. évi VII. t. c. 130. § a alapján egyezségeleg fog megállapíttatni.

A megválasztandó állatorvos O. Morovica községben a vágóbiztosi teendőket a szabályrendeletileg meghatározott díjazás mellett köteles teljesíteni (jövendeleme 250 korona).

Felhívtnak a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket az 1888. évi VII. t. c. 296., 297. és 298. §-ban mondottakhoz képest állatorvosi gyakorlatra jogosító oklevél, erkölcsi és eddigi működéséről szóló bizonylattal felszerelve, hozzám **folyo évi február hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.
B.-Topolya, 1901. évi január hó 7-én.

Császár,
főszolgabíró.

3—1

Halifax Mercur
és
Kondor korcsolya
gyári áron
ifj. Heindlhofer Róbertnél
Zomborban. *—7

MEGHIVÓ.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság 1901. évi február hó 3-án d. u. 2 órakor az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlését

tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az előterjesztett mérleg és nyereményelosztás jóváhagyása, egyben ugy az igazgatóságnak mint a felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.

2. A választmányi tagok egybarmadának vagyis 5 tagnak s 3 felügyelőbizottsági tagnak kilépése folytán megüresült állások titkos szavazás útján leendő betöltése, azon megjegyzéssel, hogy a kilépők újra megválaszthatók.

3. A jegyzőkönyv bitelesítésére 2 tag választása.

Jankovác, 1901. január hó 7-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés. 54. § Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 24 órával részvényeit s megbatalmazásait az intézeti igazgatóságnak letenni, a mikor erről elismervényt kap, melyben egyszersmind szavazatának száma is kiteendő.

A letett részvényekről az igazgatóság által összeállított névjegyzéket — a letett részvényeket — valamint a megbatalmazásokat is a felügyelőbizottság átvizsgálni tartozik s ennek megtörténtét a közgyűléshez intézendő jelentésében köteles megemlíteni.

VAGYON.

Mérleg-számla 1900. december 31.

TEHER

Pénztár	13255 40	Részvény alaptőke	100000 —
Értékpapír	14396 —	Tartalék	55233 72
Váltó	320255 —	Takarékbetét és tőkésített kamat	319502 36
Kötelezvény	161337 —	Hetibetét	18237 63
Jelzálogkölesön	76311 —	Váltóeszámitolás	56355 89
Ingatlan	1897 20	Lombardkölesön Tiszaszegedi sorsjegy	10000 —
Postatakarékpenztár	289 —	Adó tartalék	500 —
		Kamatátmenet 1901. évre	5600 —
		Fel nem vett osztalék	70 —
		O-ztatlan maradt	492 80
		Nyeremény	21718 20
	587740 60		587740 60

Jankovác, 1901. január 2.

Madzinyi János s. k., Dr. Holländer Adolf s. k., Löwy Sándor s. k., Madzinyi Géza s. k., Brachfeld Zsigmond s. k.,
igazgató. igazgató. igazgató. pénztárnok. könyvezető.

Ezen mérleg-számla az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.

Jankovác, 1901. január 5.

Szücs Lajos s. k.,
felügy. biz. tag.

Madzinyi Adorján s. k.,
felügy. biz. tag.

Schöffner József s. k.,
felügy. biz. tag.

3—2

Rum.

James Waters & Co. London.
London Special.

Liquerök.

Triple-See Cointreau.

Cointreaux fils Paris.

Orange Whisky.

Fremy Fils Chalonnés s/Loire.

Pezsgők.

Veux Cliquot Ponsardin.

Doux cides.

G. H. Muhm Reims Extra Dry.

Moët d' Chandon Épernay.

Cremant d' ty Rosé.

Nagy raktár

ifj. Heindlhofer Róbertnél
Zomborban. *—5

100. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásához tartozó Béreg, Szántova, Dautova, Baracska, Csataalja és Báthmonostor községekből álló állatorvosi kör részére, Dautova község székhelyével rendszerezett körállatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyo évi február hó 20-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A körállatorvos javadalmazása utólagos havi részletekben fizetendő 1200 korona; kölcsönösen megállapítandó látogatási és busszemle díjak és hivatalos utazás alkalmával a községek által szolgáltatandó fuvar.
Baján, 1901. évi január hó 9-én.

Főszolgabíró szabadságon:

Szutrély Lipót,
szolgabíró.

2—1

1461. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok község székhelyével leköszönés folytán üresedésben levő „Kunbaja—Bajmok” körállatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyo évi január hó 31-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezett folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

A körállatorvosi állás javadalmazása 1200 korona.
B.-Almás, 1901. évi január hó 2-án.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

3—1

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdája.

12180. sz.

tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést dr. Balogh Ernő zombori ügyvéd által képviselt sztanisicsi takarékpénztár bej. cégnek Sibalin Antalné Jaszonovics Erzsébet ellen 900 kor. tőke, ennek 1899. augusztus 3-tól járó 6% kamatai, 72 kor. 40 fill. eddigi, 27 kor. 80 fill. ezuttal és a meg felmerülő költségek és 1/3% váltódíjnak követelése kielegítése végett az 1881. LX. t. c. 144. és következő §-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó bajai kir. járásbírósg területén levő garai 2374. számú telekjegyzőkönyvben 413. hr. sz. 374. ö. i. sz. ház és beltelekre 800 korona kiküldési árban ezennel elrendeli és annak Gara községhezánál **1901. évi március hó 21-ik napjának délelőtt 10 óráját** kitűzi, amidőn a fennebb körülírt ingatlan a kiküldési árban alul is eladatni fog.

Árverezők a kiküldési ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezébe tegyék le.

Vevők a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az 1-ső részletet 30 nap, a másodikat 60 nap, a harmadikat 90 nap alatt, mindig az árverés jogerőre emelkedésétől számított, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adó- mint letelehivatalba az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék be.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be. A részletes árverési feltételek ezen kir. telekkönyvi hatóság irattárában és Gara községhezánál megtekinthetők.
Baján, 1900. évi december hó 20-án.

A bajai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság

214. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegyében (Bács-Topolya község székhelyével) üresedésbe jött XXVI. körállatorvosi állásnak betöltése céljából ezennel pályázatot nyitattik.

Ezen körbe 10816 lelket számláló 3 vásárral bíró Bács-Topolya (Emőd és Uj pusztákból nagybirtokok) és 3848 lelket számláló Bajsa (Duboka és Alsó Roglatice pusztá nagybirtokok) községek tartoznak.

Az állás javadalmazása 1200 korona havi előleges részletekben, mely összegből Bács-Topolya 800, Bajsa 400 koronát fizet.

Az állatok gyógykezelésének díjazása az 1888. évi VII. t. c. 130. § a alapján egyezségeleg fog megállapíttatni.

A megválasztandó állatorvos B.-Topolya községben a vágóbiztosi teendőket a szabályrendeletileg meghatározott díjazás mellett köteles teljesíteni (jövendeleme 400 korona).

Felhívtnak a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket az 1888. évi VII. t. c. 296., 297. és 298. §-ban mondottakhoz képest állatorvosi gyakorlatra jogosító oklevél, erkölcsi és eddigi működéséről szóló bizonylattal felszerelve, hozzám **folyo évi február hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.
B.-Topolya, 1901. évi január hó 7-én.

Császár,
főszolgabíró.

3—1

tör
hel
hat
ó-
az
sz
ink
mé
az
köz
tül
éi
kon
fize

dis
tiz
orv
tes
is
min

a m
és
bete
anny
orv
és p
mely
szab
nyib
hog
szak
hess
bíros
a b
men
olya
díjz
ságo
díjz

pihen
téli al
annyi
det fe
néba

Tiszto
napon